

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет економіки і менеджменту
Кафедра економіки та підприємництва
ім. проф. І.М. Брюховецького

Робоча програма (силабус) освітнього компонента

Планування і контроль на підприємстві

(обов'язковий / вибірковий)

Реалізується в межах освітньої програми **Підприємництво, торгівля та біржова діяльність**

за спеціальністю 076 «Підприємництво та торгівля »

на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти

Розробник: (С.І.) Терещенко С.І. професор кафедри, доктор економічних наук

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри економіки та підприємництва	протокол від 02 червня 2026 року № 16	
	Завідувач кафедри	<u>О. Ковбаса</u> О. Ковбаса

Погоджено:

Гарант освітньої програми С. Башлай (С. Башлай)

Декан факультету, де реалізується освітня програма С. Лукаш (С. Лукаш)

Рецензію на робочу програму (додається) надали:

С. Башлай С. Башлай

І. Назаренко І. Назаренко

Методист відділу якості освіти, ліцензування та акредитації Н. Баранік (Н. Баранік)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 24.06. 2026 р.

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Планування і контроль на підприємстві	
2.	Факультет/кафедра	Факультет економіки і менеджменту / кафедра економіки та Підприємництва ім. проф. І.М. Брюховецького	
3.	Статус ОК	Вибірковий	
4.	ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибіркового ОК)	Економіка / С1«Економіка та міжнародні економічні відносини» (за спеціалізаціями)	
5.	Рівень НРК	6	
6.	Семестр вивчення	6 семестр	
7.	Кількість кредитів ЄКТС	5	
8.	Загальний обсяг годин та їх розподіл (ден/заоч)	Контактна робота(заняття)	
		Лекційні 30/10	Практичні 30/14
9.	Мова навчання	українська	
10.	Обмеження	Контролінг, Управлінський облік (особливо модулі планування витрат і контролю), Стратегічне планування розвитку підприємства	
11.1	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	1. Освітній компонент базується на знаннях та вміннях, отриманих під час вивчення інших освітніх компонентів освітньої програми (обов'язкових), зокрема: ПП 1.1 Економіка підприємства, ПП1.2 Менеджмент, ПП1.3 Маркетинг, ПП1.5 Фінанси підприємств. 2. Освітній компонент забезпечує набуття компетенцій, які є основою для подальшого вивчення інших освітніх компонентів освітньої програми, зокрема: ПП1.16 Проектний аналіз. 3. Обмеження для вивчення дисципліни відсутні.	
13.	Мета освітнього компонента	Освітній компонент спрямований на формування системи необхідних теоретичних знань і практичних навичок щодо змісту, процедур та технології організації та реалізації функцій планування та контролю на підприємствах різних організаційно- правових форм і форм власності та у підприємницьких структурах в умовах ринку.	
15.	Політика академічної доброчесності	https://drive.google.com/file/d/142uwVZKHnDYNQJ6TKFxaaPcr7rT5qTN8/view	
16.	Посилання на курс у системі Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=1314	

Ключові слова: планування діяльності підприємства, бюджетування, стратегічне планування, контроль діяльності, контролінг, аналіз відхилень.

Координатор ОК Світлана Терещенко професор кафедри економіки та підприємництва ім. проф. І. М. Брюховецького (ауд.№405 корпус економічного факультету); 097- 265-04-42, s.i.terechenko@gmail.com

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

Результати навчання за ОК:	Як оцінюєтьсяДР
ДРН 1. Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен аналізувати переваги та недоліки різних форм організації планово-контрольної роботи (щонайменше 3 переваги та 3 недоліка відносно 3 форм) та необхідність стратегічного планування (щонайменше 3 обґрунтування).	Тести множинного вибору; виконання есе
ДРН 2. Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен аналізувати повноцінність та розвиненість системи планування і контролю на підприємстві (у підприємницьких структурах) через виділення її структурних елементів (щонайменше 5), форм планово-контрольної роботи (щонайменше 3) та їх взаємозв'язку.	Тести множинного вибору; виконання есе
ДРН 3. Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен використовувати щонайменше два різні методи планування задля розроблення окремих складових системи планів підприємства (бізнесу): стратегічного плану, плану реалізації, плану виробництва, плану витрат, фінансового плану.	Тести множинного вибору; розрахункове завдання
ДРН 4. Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен скласти бізнес-план: обґрунтовувати стратегію; обчислювати потребу в інвестиціях, визначати ринок та обсяги збуту, формувати план виробництва та ресурсного забезпечення (кадрового та матеріально-технічного), скласти план витрат та планові калькуляції собівартості одиниці продукції, фінансовий план.	Тести множинного вибору; розрахункове завдання

3.3МІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу (ден/заоч)				Рекомендована література
	Аудиторна робота			Самостійна робота	
	Лк	П.з / сем. з	Лаб. з.		
Тема 1. Сутність та методологія планування і контролю Перелік питань для вивчення: 1. Сутність і зміст планування. 2. Види планування, їх класифікація. 3. Зміст, значення і види контролю.	2/2	2/-	-	7/10	основна: 1-7; 8;
Тема 2. Зміст і організація планування і контролю на підприємстві Перелік питань для вивчення: 1. Внутрішньогосподарське планування і контроль на підприємстві. 2. Інформаційне, нормативне і організаційне забезпечення планово-контрольної діяльності. 3. Методичні засади планово-контрольної діяльності.	2/-	2/2	-	7/10	основна: 3-7; 8; додаткова: 18, 31, 34, 36;
Тема 3. Стратегічне планування на підприємстві Перелік питань для вивчення: 1. Сутність і особливості стратегічного планування на підприємстві. 2. Етапи стратегічного планування. 3. Методика розроблення стратегічного плану підприємства	4/2	4/-	-	7/10	основна: 1-7; 8; додаткова: 16, 18;
Тема 4. Планування і контроль інноваційно-інвестиційної діяльності Перелік питань для вивчення: 1. Зміст, мета і завдання планування інноваційно-інвестиційної діяльності. 2. План виробництва нової продукції та контроль за його виконанням. 3.Розроблення плану з інвестування проектів.	2/-	2/2	-	7/10	основна: 3, 5, 11, 13; 8; додаткова: 24, 25, 36, 37;
Тема 5. Планування обсягів реалізації Перелік питань для вивчення: 1.Зміст, мета, завдання і порядок планування обсягів реалізації. 2.Планування асортименту і якості продукції, цін. 3.Розроблення плану обсягу продажів.	2/2	2/-	-	7/10	основна: 1-7; 8; додаткова: 15, 20, 21
Тема 6. Планування виробництва продукції та виробничої інфраструктури Перелік питань для вивчення: 1.Призначення і структура плану виробництва продукції. 2.Методика розроблення виробничої програми. 3.Планування виробничої потужності.	2/-	2/2	-	7/10	основна: 1-7; 8; додаткова: 18-21, 29, 30, 34

4. Зміст, мета і завдання планування виробничої інфраструктури. 5. Планування діяльності ремонтного та інструментального підрозділів. 6. Планування роботи транспортного господарства. 7. Планування потреби в енергетичних ресурсах.					
Тема 7. <i>Планування персоналу та оплати праці</i> Перелік питань для вивчення: 1. Зміст, мета і завдання планування персоналу. Структура плану з праці та персоналу. 2. Планування продуктивності праці та трудомісткості продукції. 3. Планування чисельності персоналу. 4. Планування фонду оплати праці.	2/-	2/2	-	7/10	основна: 1-7; 8; додаткова: 19, 20, 21, 26
Тема 8. <i>Планування матеріально-технічного забезпечення виробництва</i> Перелік питань для вивчення: 1. Зміст, мета, завдання і етапи планування матеріально-технічного забезпечення виробництва. 2. Планування потреби в матеріально-технічних ресурсах і запасів. 3. Розроблення плану закупівель.	2/-	2/2	-	7/10	основна: 1-7; 8; додаткова: 19, 20, 21, 38, 39
Тема 9. <i>Оперативно-календарне планування і контроль на підприємстві</i> Перелік питань для вивчення: 1. Календарне планування: зміст і особливості. 2. Системи оперативно-календарного планування та календарно-планових показників. 3. Особливості ОКП у виробництвах різних типів. 4. Сутність і завдання диспетчерського регулювання. 5. Система контрольних показників в ОКП.	2/-	2/2	-	7/10	основна: 1-7; 8; додаткова: 19- 22, 34, 38
Тема 10. <i>Планування витрат підприємства</i> Перелік питань для вивчення: 1. Зміст, мета і завдання планування витрат підприємства. 2. Методи планування собівартості продукції. 3. Розрахунок планових калькуляцій і загального обсягу витрат на виробництво продукції.	2/-	2/2	-	7/10	основна: 1-7; 8; 9-10; додаткова: 19, 23, 28-30
Тема 11. <i>Фінансове планування і контроль на підприємстві</i> Перелік питань для вивчення: 1. Зміст, мета і завдання фінансового планування і контролю на підприємстві. 2. Методика розроблення фінансового плану.	4/2	4/-	-	10/13	основна: 1-7; 8; додаткова: 17, 22, 32, 33

3. Обґрунтування окремих складових фінансового плану.					
4. Методи фінансового контролю.					
Тема 12. <i>Бізнес-планування</i> Перелік питань для вивчення: 1. Зміст і значення бізнес-планування. 2. Структура і порядок розроблення бізнес-плану.	2/2	2/-	-	10/13	основна: 1-7; 8; 11-13; додаткова: 14
Всього	30/10	30/14	-	90/126	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання	Кільк год.	Методи навчання	Кільк год
ДРН 1. Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен аналізувати переваги та недоліки різних форм організації планово-контрольної роботи (щонайменше 3 переваги та 3 недоліка відносно 3 форм) та необхідність стратегічного планування (щонайменше 3 обґрунтування).	Лекція, практичне заняття, дискусія, пояснення	10	Опрацювання теоретичного матеріалу	10
ДРН 2. Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен аналізувати повноцінність та розвиненість системи планування і контролю на підприємстві (у підприємницьких структурах) через виділення її структурних елементів (щонайменше 5), форм планово-контрольної роботи (щонайменше 3) та їх взаємозв'язку.	Лекція, практичне заняття, дискусія, пояснення	10	Опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка візуальних матеріалів за результатами аналізу літератури	10
ДРН 3. Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен використовувати щонайменше два різні методи планування задля розроблення окремих складових системи планів підприємства (бізнесу): стратегічного плану, плану реалізації, плану виробництва, плану витрат, фінансового плану.	Лекція, практичне заняття, дискусія, пояснення методики вирішення конкретних розрахункових завдань, кейс-метод	20	Опрацювання теоретичного матеріалу, виконання розрахункових завдань	20

ДРН 4. Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен скласти бізнес-план: обґрунтовувати стратегію; обчислювати потребу в інвестиціях, визначати ринок та обсяги збуту, формувати план виробництва та ресурсного забезпечення (кадрового та матеріально-технічного), скласти план витрат та планові калькуляції собівартості одиниці продукції, фінансовий план.	Лекція, практичне заняття, дискусія, пояснення методики вирішення конкретних розрахункових завдань, кейс-метод	20	Опрацювання теоретичного матеріалу, виконання розрахункових завдань, презентація	20
Разом		60		60

5.ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1 Сумативне оцінювання

Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено:

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Тестування (тести множинного вибору, відкритого типу)	30/30%	8-9 тиждень; 17-18 тиждень
2.	ІНДЗ (розрахункове завдання, підготовка графічних робіт, презентація)	40/40%	8-9 тиждень; 17-18 тиждень
3.	Іспит (письмова відповідь на відкриті питання та виконання практично-розрахункового завдання)	30 / 30%	За графіком сесії

5.1.1 Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
Тестування	< 12 балів	12-14 балів	15-17 балів	18-20 балів
	надано вірну відповідь на менш ніж 60% завдань	надано вірну відповідь на 60% -74% завдань	надано вірну відповідь на 75% -89% завдань	надано вірну відповідь на 90% та більше завдань
ІНДЗ	<15 балів	15-22	23-26 балів	27-30 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті	Виконано усі вимоги завдання	Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано креативність, результати презентовано у рамках загальної дискусії

5.2 Формативне оцінювання:

5.2.1 Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Тестування з використанням Google Forms / Kahoot після вивчення тем № 1-3; 4-7; 8-10; 11-15.	5 тиждень, 10 тиждень, 13 тиждень, 18 тиждень
2	Усний зворотний зв'язок від викладача щодо розв'язання розрахункових завдань під час аудиторної роботи	постійно
3	Усне опитування під час занять та зворотний зв'язок від викладача під час аудиторної роботи	постійно
4	Бесіда та дискусія під час аудиторних лекційних занять	постійно
5	Письмовий зворотний зв'язок від викладача за результатами виконання ІНДЗ	8-9 тиждень; 17-18 тиждень
6	Усний зворотний зв'язок від викладача та студентів після презентації ІНДЗ	18 тиждень

6. Загальна кількість балів за ОК та шкала оцінювання

Загальна кількість балів за освітнім компонентом складає 100 балів.

Шкала оцінювання, що діє в Університеті:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	Для екзамену, курсового проекту (роботи), практики, кваліфікаційної роботи	для заліку
90 – 100	відмінно	зараховано
82-89	добре	
75-81		
69-74	задовільно	
60-68		
35-59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

7. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

7.1 Основні джерела

Підручники, посібники

- 1) Строченко Н.І., Коблянська І.І. Планування і контроль на підприємстві: навчальний посібник для студентів економічного напрямку підготовки денної та заочної форм навчання освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр». Суми: СНАУ, 2021. 272 с.
- 2) Іванова В.В. Планування і контроль на підприємстві: навчальний посібник для студентів економічного напрямку підготовки денної та заочної форм навчання освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр». Суми: Університетська книга.2023. 443с.

6.1.1 Методичне забезпечення

1. Терещенко С.І., Строченко Н.І. Методичні рекомендації щодо проведення занять з самостійної роботи для здобувачів ОП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», ОП «Економіка» з дисципліни «Планування і контроль на підприємстві». Суми: СНАУ, 2025. 92с.
2. Терещенко С.І., Строченко Н.І. Методичні рекомендації щодо проведення практичних занять для здобувачів ОП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», ОП «Економіка» з дисципліни «Планування і контроль на підприємстві». Суми: СНАУ, 2025. 45с.

6.1.2 Інші джерела

- 3) Про затвердження Методичних рекомендацій з планування, обліку і калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг) сільськогосподарських підприємств: Наказ Міністерства аграрної політики України № 132 від 18.05.2001. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0132555-01#Text>
- 4) Про затвердження Методичних рекомендацій з формування собівартості продукції (робіт, послуг) у промисловості: Наказ Міністерства промислової політики України № 373 від 09.07.2007. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0373581-07#Text>
- 5) Про затвердження Методичних рекомендацій з розробки бізнес-планів інвестиційних проектів : Наказ Державного агентства України з інвестицій та розвитку від 31.08.2010 р. № 73 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://ips.ligazakon.net/document/view/FIN57802>.
- 6) Про затвердження Методичних рекомендацій з розроблення бізнес-плану підприємств : Наказ Міністерства економіки України від 06.09.2006 р. № 290 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.uazakon.com/document/fpart12/idx12546.htm>.
- 7) Про затвердження примірної структури бізнес-плану інноваційного проекту : Наказ Міністерства освіти і науки України від 13.12.2013 р. № 1764 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/MUS21668.html.

6.2 Додаткові джерела

- 8) Єршова Н.Ю., Портна О.В. Аналіз господарської діяльності: теорія та практикум. Навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2021. 312 с.
- 9) Терещенко С.І., Петухов А.Ю. Впровадження системи оперативного бюджетування на підприємствах середнього бізнесу. Підприємництво та інновації. № 30 .2024. с. 78-81 DOI: <https://doi.org/10.32782/2415-3583/30.12>
- 10) Терещенко С.І., Петухов А.Ю. Понятійно-термінологічний апарат дослідження фінансової поведінки суб'єктів господарювання. Інтернаука. Серія: «Економічні науки». 2024. № 12(92). <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2024-12-10547>
- 11) Терещенко С.І., Ломака Я.С. Формування моделі фінансової стратегії підприємств середнього бізнесу. Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія: «Економічні науки». 2024. № 2. С DOI: 10.25313/2520-2294-2024-2-9659
- 12) Терещенко С.І., Сапич В.І. Бізнес-проектування на засадах кооперування як напрям подальшого економічного розвитку підприємства. Інтернаука. Серія: «Економічні науки». 2024. № 9(89) <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2024-9-10304>
- 13) Терещенко С.І., Старожилов В. Сучасні аспекти формування товарного асортименту торговельного підприємства для досягнення встановлених ним стратегічних цілей.

6.3 Програмне забезпечення

14) Програмне забезпечення типу Web 2.0: Google Forms – у процесі формативного оцінювання, Google Cloud & Docs – для надання методичних матеріалів, комунікації зі студентами (розміщення виконаних завдань).

15) Програмне забезпечення системи дистанційного навчання Moodle 3.11 – для організації дистанційного навчання студентів (доступ до навчально-методичних матеріалів, комунікації з викладачем, здійснення різних видів оцінювання).